

je neuvedl, ale odvolal se na § 4 a 5 vl. nař. čís. 53/21 v doslovu vl. nař. čís. 296/22 udávaje, že úředním šetřením byly zjištěny okolnosti podle předpisů těch srážky neb přírážky odůvodňující, a skutečně jest v připojených správních spisech při každém dvoře v aktu, nadepsaném »Důvodová zpráva« uvedeno, jaké a které okolnosti pro srážky a přírážky se zjistily. Stěžovatelé měli si tedy prostudovati spisy a tato výtky byla by jim odpadla. Další výtky, že vl. nař. čís. 53/21 se svými novelami není prý platné, poněvadž prý odporuje předpisům § 41 náhr. zák., berouc za základ výpočtu cen katastrální výnos roku 1914, jenž pro skutečnou cenu let 1913—1915 nebyl při koupích a prodejích půdy směrodatným, jest rovněž bezdůvodná. Neboť § 41 v odstavci prvé sice určil, že se náhrada má vyměřiti průměrem cen docilovaných v letech 1913—1915 při prodeji celků v rozloze přes 100 ha, avšak hned v druhém odstavci tohoto § zmocnil vládu, by nařízením vydala předpisy závazné pro vypočítávání ceny podle právě uvedené zásady prvního odstavce. Prohlásil-li však zákon sám předpisy, jež vláda vydati měla a také již vydala, předem za závazné, musí se soudy a i sám Státní pozemkový úřad jimi jako závaznými řídit, aniž by správnost a shodu jich se zásadou prvního odstavce směly přezkoumati, což souhlasí úplně s tím, že § 46 náhr. zák. případnou neshodu za důvod stížnosti neuznal a neuvedl, naopak výslovně za důvod stížnosti udává, nebylo-li těchto zvláštních nařízením vydaných předpisů šetřeno. Avšak ani věcně nemá stížnost pravdu. Výnos jest jedním z koeficientů, pomocí jichž se cena podle tabulek vypočítává, a jen výsledek ukáže, zda ceny z výpočtu toho nevyplývající odpovídají prodejním cenám let 1913—1915. Že se prodejní ceny velko-statků v letech 1913—1915 nevypočítávaly podle výnosu, jak míní stížnost jest mylné, nevypočítávaly se tak sice nominelně, ale věcně ano, neboť nemohou se ani jinak vypočítávati, než podle užitků, jakž praví i § 305 obč. zák., a tedy podle výnosů t. j. podle toho, jaká musí býti jistina, by se úroky rovnaly přibližně výtěžkům statku. Shledává-li dovolací stížnost vadu v tom, že jako znalec odhadce účinkoval ing. Ř., jenž prý nemá potřebné znalosti ve všech oborech v potaz přicházejících, zejména prý v oboru ovocnářském, šlo by o vadu správního řízení, jak o nich už shora byla řeč. Avšak i tu jest stížnost nezpůsobilá k přezkumu, neudávajíc body, v nichž by odhad byl vadný, v kterých položkách a v čem prý vada záleží. Paušální výtky ani tu nestačí. Připomenouti jest, že podle § 41 odst. (3) a (4) náhr. zák. provádí Státní pozemkový úřad odhady svými znalci, i jest docela dobře možné, že znalec, působí-li již po leta v odhadní agendě Státního pozemkového úřadu, mohl nabýti spolehlivé praxe ve všech oborech odhadu v agendě té se vyskytujících, byť snad v některých původně musil se zkušenostem příučiti od účinkujících v nich znalců jiných. Zřejmo i z toho, že se bez konkretisace stížnost obejít nemůže.

Čís. 10111.

Podle honebního zákona pro Slezsko (ze dne 13. ledna 1903, čís. 42 z. zák.) není rozhodčí soud povolán, by rozhodoval o škodě způsobené

na ovocné školce, byla-li školka ohrazena způsobem uvedeným v § 8 písm. c) honebního zákona pro Slezsko. Lhostejno, že nebyla vznesena námitka nepřislušnosti rozhodčího soudu.

(Rozh. ze dne 4. září 1930, Rv II 895/29).

Držitel obecní honitby v K. ve Slezsku byl uznán nálezem honebního rozhodčího soudu povinným nahraditi Valentinu L-ovi škodu způsobenou mu zvěří v jeho ovocné školce. Žalobu držitele honitby proti Valentinu L-ovi, by výrok honebního rozhodčího soudu byl prohlášen bezúčinným, procesní soud první stolice zamítl, odvolací soud napadený rozsudek potvrdil.

Nejvyšší soud zrušil rozsudky obou nižších soudů a vrátil věc prvému soudu, by o ní dále jednal a znovu rozhodl.

Důvody:

Dovolatel, domáhaje se zrušení nálezu honebního rozhodčího soudu v K. ze dne 23. února 1929, jímž byl jako držitel obecní honitby v K. uznán povinným nahraditi žalovanému za škody v jeho ovocné školce mu zvěří způsobené 10.314 Kč, uvedl pro požadované zrušení rozhodčího nálezu kromě důvodů uvedených v § 595 čis. 2 a 6 c. ř. s., které, což dovolatel nenapadá, nižšími soudy za opodstatněné uznány nebyly, i to, že rozhodčí soud nebyl k rozhodování o škodě oprávněn. Neoprávněnost rozhodčího soudu rozhodovati o požadované škodě dovozoval dovolatel z toho, že poškozená ovocná školka žalovaného jest trvale a úplně a tak ohrazena, že, vyjímajíc nahodilé případy, nemůže srstnatá zvěř ani dovnitř vnikati ani sem tam přebíhati (§ 8 písm. c) honebního zákona pro Slezsko ze dne 13. ledna 1903, čis. 42 z. zák.) a že následkem toho poškozená školka nepatří k dovolatelovu honebnímu okrsku. Uplatňuje to jako důvod proti nálezu rozhodčího soudu, dovolatel, třebaže ne doslovně, tož nepochybně podle smyslu uplatňoval proti rozhodčímu nálezu zrušovací důvod § 595 čis. 5 c. ř. s., že rozhodčí soud, ač jest povolán rozhodovati jen o škodách způsobených zvěří na pozemcích patřících k honbišti náhradou škody povinného, rozhodl o škodě na pozemku k dovolatelově honbišti nepatřícím, překročil meze svého úkolu. Nižší soudy neuznaly tento důvod pro zrušení rozhodčího nálezu za opodstatněný, ježto podle § 66 honebního zákona pro Slezsko jest prý rozhodčí soud povolán rozhodovati i o škodách v ovocných školkách a proto, že dovolatel před rozhodčím soudem nevznesl námitku nepřislušnosti, následkem čehož se rozhodčí soud stal k rozhodování příslušným. S těmito důvody nižších soudů nelze souhlasiti. Z toho, že honební zákon pro Slezsko v § 66 mluví též o škodě způsobené zvěří na ovocných školkách, neplyne, že rozhodčí soud byl povolán a jednal v mezích svého úkolu, rozhodnův o škodě způsobené ve školce žalovaného, předpokládajíc, že jest správné tvrzení žalovaného, že školka byla způsobem v § 8 písm. c) honebního zákona pro Slezsko ohrazena a že

k dovolatelovu honbišti následkem toho (§ 7 uvedeného honebního zákona) nepatřila. Honební zákon pro Slezsko v § 66 zřejmě totiž školky podle § 8 písm. c) ohražené na mysli neměl, nýbrž mínil školky uvedeným způsobem neohražené a tudíž k honbišti patřící. Tomu svědčí § 61 písm. b) honebního zákona, podle něhož hraditi jest škody v honbišti způsobené, kdežto školka podle § 8 písm. c) honebního zákona ohražená k honbišti nepatří. Dovození oprávnění rozhodčího soudu k rozhodování o škodě ve školce žalovaného z toho, že nebyla vznesena námitka příslušnosti rozhodčího soudu, není správné, neboť o příslušnost rozhodčího soudu nešlo, nýbrž o překročení úkolu rozhodčího soudu a o jeho oprávnění k rozhodování o sporné náhradě vůbec. Podle § 61 písm. b) honebního zákona pro Slezsko jest oprávněný k honbě povinen nahraditi škodu zvěří způsobenou v jeho honbišti. Jen o této škodě jest rozhodčí soud proti držiteli honby oprávněn, pokud se týče povolán rozhodovati, nikoli o škodě mimo honbiště způsobené. Rozhoduje o škodě mimo honbiště, jednal by a rozhodl by rozhodčí soud přes meze svého úkolu (§ 595 čís. 5 c. ř. s.). Jak již řečeno, pozemek, školka podle § 8 písm. c) honebního zákona pro Slezsko ohražená k obecnímu honbišti nepatří (§ 7 honebního zákona). Bylo tvrzeno před nižšími soudy, že školka žalovaného jest způsobem v § 8 písm. c) honebního zákona trvale a dokonale ohražena a že proto k dovolatelovu honbišti nepatří. Před nižšími soudy nebyla tato okolnost blíže na přetřes vzata a nebylo o ní jako o okolnosti školku žalovaného z honbiště dovolatelova vylučující uvažováno. Okolnost ta jest ve sporu závažná, neboť, byla-li školka žalovaného podle § 8 písm. c) honebního zákona ohražena a následkem toho (§ 7 hon. zák.) k dovolatelovu honbišti nepatřila, rozhodčí soud, rozhodnuv proti dovolateli o škodě ve školce zvěří způsobené, by meze svého úkolu (§ 595 čís. 5 c. ř. s.) překročil. Řízení nižších soudů, nanejvýš soudu prvního, je podle toho, co bylo uvedeno, neúplné, tudíž vadné a bylo se (§ 510 c. ř. s.) na dovolání žalobcovo usnésti, jak se stalo.

Čís. 10112.

O kontrolním právu tichého společníka jest zásadně rozhodnouti v řízení nesporném.

(Rozh. ze dne 5. září 1930, R I 489/30.)

Tichý společník navrhl na soudě, by majiteli firmy bylo uloženo, by žadateli jako tichému společníku sdělil a vydal opis roční bilance za dobu provozu podniku od začátku provozu na jaře roku 1928 do konce obchodního roku 1929, po případě předal mu sestavení o provozu podniku takové roční bilanci se rovnající. Soud první stolice návrh zamítl, jelikož nárok podle čl. 253 obch. zák. jakožto soukromoprávní nárok může býti uplatněn jen pořadem práva. Rekursní soud zrušil napadené usnesení a uložil soudu první stolice, by, doplně